

Α΄ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Νόμος 4049/2012 (ΦΕΚ Α΄ 35/23.2.2012, Αντιμετώπιση της βίας στα γήπεδα, του ντόπινγκ, των προσυμμενοημένων αγώνων και λοιπές διατάξεις)	1
Υπ. Απ. 34912/2011 (ΦΕΚ Β΄ 3170/30.2.2011, Καθορισμός απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων ντόπινγκ, κατά την έννοια των άρθρων 128B και 128Γ του Ν. 2725/1999)	1
Υπ. Απ. 3956/2012 (ΦΕΚ Β΄ 343/17.2.2012, Αναγκαία μέτρα και διαδικασίες, μηχανισμοί και συστήματα που προβλέπονται από τη Διεθνή Σύμβαση κατά της φαρμακοδιέγερσης (ντόπινγκ) στον αθλητισμό (Παρίσι 19/10/2005) και αναγκαίες ρυθμίσεις για την εφαρμογή της)	1
Υπ. Απ. 41871/Γ4/2012 (ΦΕΚ Β΄ 1296/12.4.2012, Τροποποίηση της υπ΄ αριθμ. 112843/Γ4/14-10-2005 (ΦΕΚ 1497/τ.Β΄/1-11-2005) Υπουργικής απόφασης με θέμα «Αθλητικές Δραστηριότητες Σχολείων Δευτεροβάθμιας και Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης»)	1

Β΄ ΜΕΛΕΤΕΣ

I. Αθλητικό Δίκαιο

Αθλητικού δικαίου θεμέλιο: σωματικός αγώνας, πτυχές του αθλητικού δικαίου και lex sportiva, Δημήτριος Π. Παναγιωτόπουλος, Δικηγόρος, Αναπλ. καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών	2
Αθλητική βία και ηλεκτρονική εποπτεία των αθλητικών εγκαταστάσεων, Μαριέττα Κοτσιφάκη, Δικηγόρος	8
Απαγόρευση μετακίνησης φιλάθλων και αναλογικότητα, Γρηγόρης Αυδίκος, Δικηγόρος, LL.M., Υπ. Δ.Ν. Πανεπιστημίου Αθηνών	13
Διακυβέρνηση στον αθλητισμό στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Γιάννης Μουριανιάκης, LL.M. (Heidelberg), Δικηγόρος	18
Κρατικές Ενισχύσεις στον Αθλητισμό και Οικονομική Κρίση, Μάριος Παπαλουκάς, Επικ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου	25
Φύση, Δομή και Λειτουργία των Αθλητικών Ανωνύμων Εταιριών, Άγγελος Πατρώνης, Υπ. Δρ. Αθλ. Δικαίου ΤΕΦΑΑ του Πανεπιστημίου Αθηνών, Δικηγόρος	28

II. Αθλητική Δικαιοδοσία

Αθλητικές Διαφορές και η δια νόμου απαγόρευση επιλύσεώς τους από τα πολιτικά δικαστήρια, Αναστάσιος Μαρίνος, Αντιπρόεδρος του ΣτΕ ε.τ	31
---	----

Η προσφυγή κατά των αποφάσεων των Δικαιοδοτικών Οργάνων της FIFA στο CAS, Σέργιος Μαναράκης, Δικηγόρος LL.M. (Edinburgh), Συνεργάτης έρευνας Ε.Κ.Ε.Α.Δ.	33
--	----

III. Γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ

Εμπορική εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων ιδιωτικών σχολείων κατά τις ώρες μη λειτουργίας αυτών [Γνωμοδότηση ΝΣΚ, υπ΄ αριθμ. 13/2010 του Γ΄ Τμήματος]	39
<i>Εισηγήτρια: Ιωάννα Λεμπέση, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.</i>	
Διευκολύνσεις σε εν ενεργεία Αθλητές – Υπαλλήλους Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης [Γνωμοδότηση ΝΣΚ, υπ΄ αριθμ. 165/2009 του Ε΄ Τμήματος]	41
<i>Εισηγητής: Νικόλαος Μαυρίκας, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.</i>	
Πρόγραμμα «Αθληση για όλους», Διαδικασία πρόσληψης πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής [Γνωμοδότηση ΝΣΚ, υπ΄ αριθμ. 329/2009 του Γ΄ Τμήματος]	44
<i>Εισηγητής: Θεόδωρος Στριλάκος, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.</i>	
Χορήγηση ατομικών στοιχείων αθλητών εισαχθέντων λόγω διακρίσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε συνυποψηφίους τους μη επιλεγέντων προς εισαγωγή [Γνωμοδότηση ΝΣΚ, υπ΄ αριθμ. 363/2009 του Β΄ Τμήματος]	46
<i>Εισηγητής: Κων/νος Χαραλαμπίδης, Νομικός Σύμβουλος</i>	
Αναγνώριση εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας σε Τ.Α.Δ. [Γνωμοδότηση ΝΣΚ, Ατομική υπ΄ αριθμ. 208/2008]	48
<i>Γνωμοδοτών: Παναγιώτης Παππάς, Πάρεδρος</i>	
Παραχώρηση χρήσης αθλητικών εγκαταστάσεων σε Ποδοσφαιρική Ανώνυμη Εταιρεία [Γνωμοδότηση ΝΣΚ, Ατομική υπ΄ αριθμ. 472/2008]	50
<i>Γνωμοδοτούσα: Μαρία Δεληγιάννη, Πάρεδρος</i>	

Γ΄ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

I. Αθλητικό Δίκαιο

1. Αθλητικό Σωματείο

Άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Προπονητή, προυποθέσεις ΣτΕ 1732/2011 (τμ. Δ΄)	52
<i>(Παρατηρήσεις Ι. Αναγνωστόπουλος)</i>	
Αδειοδότηση συμμετοχής στο Πρωτάθλημα «Super League ΟΠΑΠ» ΔΔ/ΕΠΟ 156/2012	53
Θεώρηση χρηματικού εντάλματος ΕΛΣυνέδριο 83/2009 (Ζ΄ Τμ.)	56

Επιχορήγηση αθλητικών ενώσεων και σωματείων Διοικ. Εφετείο 2232/2009 (Τριμελές)	57
--	----

2. Πειθαρχικές Διαφορές

Βία στα γήπεδα Πρωτ. Πειθαρχική Επιτροπή Super League 39/2010 (Ομοίως οι: 92/2009, 93/2009, 97/2009, 132/2009, 321/2009, 362/2009 κ.α.)	58
--	----

Οικονομικές Οφειλές Πρωτ. Πειθαρχική Επιτροπή Super League 178/2009	59
--	----

3. Οικονομικές – Εργασιακές Σχέσεις

Έκδοση βεβαίωσης προϋπηρεσίας Προπονητή ΜονΠρωτ Αθ 2504/2011 (Τακτική Διαδικασία)	60
--	----

Τηλεοπτικά Δικαιώματα Α.Π. 659/2010 (Α1' Τμ. Πολιτικό) (Ομοίως η Α.Π. 690/2010 - Α1' Τμ. Πολιτικό)	61
--	----

Καταγγελία Σύμβασης Τεχνικού Συμβούλου Ομοσπονδίας Α.Π. 1270/2010 (Β2' Τμ. Πολιτικό)	64
---	----

Εγκυρότητα Σύμβασης Προπονητή Καλαθοσφαίρισης (Β' Δ.Ε.Ε.Ο.Δ. Π.Κ) .21/2010	67
<i>(Παρατηρήσεις: Δημήτρης Παναγιωτόπουλος, Άγγελος Πατρώνης)</i>	

Αρχή ισότητας και εκατέρωθεν ακρόασης Πρωτοβάθμια Επιτροπή Επίλυσης Οικονομικών Διαφορών Αμειβομένων Καλαθοσφαιριστών (Α' ΕΕΟΔΑΚ) 193/2009	70
---	----

4. Διακριθέντες αθλητές

Προνόμια διακριθέντων αθλητών Διοικ. Εφετείο 163/2010 (Ε' Τμ. Ακυρωτικό)	71
---	----

5. Doping και Αδικήματα στον Αθλητισμό

Είσοδος στον αγωνιστικό χώρο Α.Π. 492/2010 (Ζ' Τμ. Ποινικό)	73
--	----

Α.Π. 1722/2009 (Ζ' Τμ. Ποινικό)	74
---------------------------------------	----

Προσβολή προσωπικότητας Αθλητή δια του τύπου Α.Π. 1380/2009 (Α2' Τμ. Πολιτικό)	77
---	----

Φαρμακοδιέγερση Πρωτ. Πειθαρχική Επιτροπή Super League 201/2009	80
--	----

Φαρμακοδιέγερση Πρωτ. Πειθαρχική Επιτροπή Super League 196/2009	81
--	----

Συμπληρώματα διατροφής ΣτΕ 931/2010 (Δ' Τμ.)	82
---	----

Βία στα γήπεδα – Ευθύνη Δημοσίου Διοικ. Εφετείο 1578/2009 (Δ' Τμ. Ακυρωτικό)	87
---	----

6. Φίλαθλο Πνεύμα

Καταγγελία σε βάρος πολλών προσώπων στον αθλητικό χώρο Α.Σ.Ε.Α.Δ. 30 / 21-2-2011 (Τμ. Λ')	93
--	----

Πρωτ. Πειθαρχική Επιτροπή Super League 77/2010	97
--	----

Πρωτ. Πειθαρχική Επιτροπή Super League 88/2010	97
--	----

II. Αθλητική Δικαιοδοσία

Αποζημίωση και ηθική βλάβη ΣτΕ 3595/2012 (τμ. Α'), ομοίως 14151/2007 ΔΠρΑθ και 3444/2008 ΔΕφΑθ	99
<i>(Παρατηρήσεις: Ελένη Μαντρατζή)</i>	

Φύση αποφάσεων Α.Σ.Ε.Α.Δ. ΣτΕ 2619/2009 (Δ' Τμ.)	105
---	-----

Φύση αποφάσεων Επιτροπής Εφέσεων Ε.Π.Ο. ΣτΕ 3011/2009 (Δ' Τμ.)	106
---	-----

Κήρυξη διαιτητικής απόφασης ως εκτελεστής Μ.Πρ.Αθηνών 3944/2010	107
--	-----

III. Αθλητικό Διεθνές - Ευρωπαϊκό Δίκαιο

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΔΕΕ Υποθ. C-325/08, Olympique Lyonnais SASP κατά Olivier Bernard, Newcastle UFC	109
<i>(Παρατηρήσεις: Β. Αλεξανδράκης)</i>	

ΔΕΕ Υποθ. C-316/07, C-358/07 έως C-360/07, C-409/07, C-410/07	113
<i>(Παρατηρήσεις: Μ. Παπαλουκάς)</i>	

ΔΔΕ C-186 και C-209/11, ΟΠΑΠ Μονοπωλιακή ρύθμιση του στοιχηματισμού	125
<i>(Παρατηρήσεις: Μ. Παπαλουκάς)</i>	

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ FIBA

FAT 0056/2009, Branzova vs BC Nadezhda	133
<i>(Παρατηρήσεις: Σ. Μαναράκης)</i>	

COURT OF ARBITRATION FOR SPORT

CAS 2008/A/1519 FC Shakhtar Donetsk (Ukraine) v/ Mr. Matuzalem Francelino de Silva (Brazil) & Real Zaragoza SAD (Spain) & FIFA	137
---	-----

CAS 2008/A/1520 Mr. Matuzalem Francelino de Silva (Brazil) & Real Zaragoza SAD (Spain) v/ FC Shakhtar Donetsk (Ukraine) & FIFA	137
---	-----

FIFA DISPUTE RESOLUTION CHAMBER

Tchipev v Kallithea 148

FIFA DISCIPLINARY COMMITTEE

Tchipev v Makedonikos 152

**Δ΄ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ**I.S.L.R. Pandektis, Volume 9, issue 1-4, 2012,
pages 250-421 .....154Δημοσιεύσεις Αθλητικού Δικαίου σε ελληνικά και
ξένα περιοδικά .....155**Ε΄ ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ**Νέος αθλητικός νόμος. Προσυνεννοημένοι Αγώνες,
Αντιμετώπιση της Βίας & του Doping, Διοικητικές και
Ποινικές Ρυθμίσεις 156
(Επιμέλεια: Δημήτριος Π. Παναγιωτόπουλος,
Εκδόσεις Ελληνικού Κέντρου Έρευνας Αθλητικού Δικαίου, 2012)Δίκαιο και Οικονομία του Αθλητισμού 156
(Επιμέλεια: Δημήτριος Π. Παναγιωτόπουλος,
Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδος, 2012)Sports Law Lex Sportiva & Lex Olympica 156
(Dimitrios P. Panagiotopoulos, Ant. N. Sakkoulas, 2011)Αθλητικό Δίκαιο & Διεθνείς Αθλητικοί Ολυμπιακοί
Θεσμοί 156
(Επιμέλεια: Δημήτριος Π. Παναγιωτόπουλος,
Εκδόσεις Ελληνικού Κέντρου Έρευνας Αθλητικού Δικαίου, 2011)**Δ΄ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ**

I. Τα νέα του Ε.Κ.Ε.Α.Δ. 157

II. Τα νέα της Ι.Α.Σ.Ι. 158

Review of SPORTS LAW LEX SPORTIVA

Annual review of legislation, articles, case-law

A' LEGISLATION

Law 4049/2012 (Official Government Gazette A' 35/23.2.2012, Prevention of violence in the courts, of doping, of match-fixing and other provisions) 1

Ministerial Decision 34912/2011 (Official Government Gazette B' 3170/30.2.2011, List of prohibited substances and methods of doping pursuant to articles 128B and 128C of law 2725/1999) ... 1

Ministerial Decision 3956/2012 (Official Government Gazette B' 343/17.2.2012, Necessary measures and procedures, mechanisms and systems pursuant to the International Convention against doping in sport (Paris 19/10/2005) and necessary provisions for its application) 1

Ministerial Decision 41871/Γ4/2012 (Official Government Gazette B' 1296/12.4.2012, Amendment of Ministerial Decision 112843/Γ4/14-10-2005 (Official Government Gazette B' 1497/1-11-2005) with the title «Sporting activities of schools of elementary and secondary education») 1

B' ARTICLES

I. Sports law

Foundation of sports law: bodily *agon*, aspects of sports law and *lex sportiva* 2
Dimitrios P. Panagiotopoulos, Attorney-at-law, Assoc. Professor of the University of Athens

Violence in sport and electronic supervision of sports venues
Marietta Kotsifaki, Attorney-at-law 8

Prohibition on the transfer of funds and proportionality 13
Grigoris Audikos, Attorney-at-law, LL.M., PhD candidate of the University of Athens

Sports governance in the European Union 18
Ioannis Mournianakis, LL.M. (Heidelberg), Attorney-at-law

State aid in sport and financial crisis 25
Marios Papaloukas, Assist. Professor in the University of Peloponnese

Nature, structure and function of the Sport Joint-Stock companies 28
Aggelos Patronis, PhD candidate of sports law, Department of Physical Education, University of Athens, Attorney-at-law

II. Sports Jurisdiction

Sport disputes and the prohibition to bring them before state courts 31
Anastasios Marinos, Honorary Vice-President of Council of State

The appeal against decisions of FIFA Judicial Organs before CAS 33
Sergios Manarakis, LL.M., Attorney-at-law (Edinburgh), H.C.R.S.L. Research Associate

III. Opinions of the Legal Council of the State

Commerical exploitation of the sport facilities of private schools outside the hours of their operation
[LCS Opinion 13/2010, Department C] 39
Rapporteur: Ioanna Lempesi

Active athletes – employees of municipal organization
[LCS Opinion 165/2009, Department E] 41
Rapporteur: Nikolaos Maurikas, LCS Vice-President

“Sport for all” programme, procedure of hiring of physical education graduates
[LCS Opinion 329/2009, Department C] 44
Rapporteur: Theodoros Strilakos

Access to data of athletes that were admitted in higher education to their competitors that were not admitted
[LCS Opinion 363/2009, Department B] 46
Rapporteur: Konstantinos Charalampides, Legal Counsel

Recognition of educational experience in Sport Schools
[LCS Opinion 208/2008] 48
Rapporteur: Panagiotis Pappas

Granting the right to use sport facilities to a Football Joint-Stock company .....50 [LCS Opinion 472/2008] <i>Rapporteur: Maria Deligianni</i>
--

C' CASE-LAW

I. Sports law

1. Sport club

Coaching licence, conditions Council of State 1732/2011 (dept. D) .....52 <i>(Note I. Anagnostopoulos)</i>
Licensing for participation to the «Super League OPAP» championship HFF Arbitral Tribunal 156/2012 53
Approval of vouchers Auditing Council 83/2009 (dept. G) 56

2. Disciplinary disputes

Violence First Instance Committee Super League 39/2010 <i>(similar cases: 92/2009, 93/2009, 97/2009, 132/2009, 321/2009, 362/2009)</i> 58
Financial disputes First Instance Committee Super League 178/2009 59

3. Financial – Labor relations

Issuing a certificate of experience for a coach First Instance Court of Athens 2504/2011 60
TV rights Areios Pagos 659/2010 (Civil dept. A1) <i>(similar case Areios Pagos 690/2010 - Civil dept. A1)</i> 61
Termination of contract of technical advisor of federation Areios Pagos 1270/2010 (Civil dept. B2) 64
Validity of contract of basketball coach (Second Instance Committee of Financial Disputes 21/2010) .....67 <i>(Note: Dimitrios Panagiotopoulos, Aggelos Patronis)</i>
Principle of equality and right to be heard Second Instance Committee of Financial Disputes of professional basketball players 193/2009 70

4. Distinguished athletes

Privileges for distinguished athletes Second Instance administrative court of Athens 163/2010 (dept. E) 71
---

5. Doping and sanctions in sport

Entering the field Areios Pagos 492/2010 (Criminal dept. G) 73
Areios Pagos 1722/2009 (Criminal dept. G) 74
Violation of the personality right of an athlete via the press Areios Pagos 1380/2009 (Civil dept. A2) 77
Doping First Instance Disciplinary Committee Super League 201/2009 80
Doping First Instance Disciplinary Committee Super League 196/2009 81
Food supplements Council of State 931/2010 (dept. D) 82
Violence in courts – state liability Second Instance administrative court of Athens 1578/2009 (dept. D) 87

6. Sporting spirit

Accusation against persons in sport Council for the Resolution of Sport Disputes 30 / 21-2-2011 93
First Instance Disciplinary Committee Super League 77/2010 97
First Instance Disciplinary Committee Super League 88/2010 97

II. Sport Jurisdiction

Compensation and violation of the personality right Council of State 3595/2012 (dept. A'), similar case 14151/2007 First Instance Administrative Court of Athens and 3444/2008 Second Instance Administrative Court of Athens (Note: eleni Mandratzi) 99
Nature of the Awards of the Council for the Resolution of Sport Disputes Council of State 2619/2009 (dept. D) 105
Nature of the Awards of the HFF Appeal Committee Council of State 3011/2009 (dept. D) 106
Execution of an Arbitral Award First Instance Civil Court of Athens 3944/2010 107

III. International – European Sports law

COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN UNION

CJEU C-325/08, Olympique Lyonnais SASP v Olivier Bernard, Newcastle UFC .....109 <i>(Note: V. Alexandrakis)</i>

CJEU C-316/07, C-358/07 - C-360/07, C-409/07, C-410/07	113
<i>(Note: M. Papaloukas)</i>	

CJEU C-186 and C-209/11, OPAP Gambling monopolies	125
<i>(Note: M. Papaloukas)</i>	

FIBA BASKETBALL ARBITRAL TRIBUNAL

FAT 0056/2009, Branzova v BC Nadezhda	133
<i>(Note: S. Manarakis)</i>	

COURT OF ARBITRATION FOR SPORT

CAS 2008/A/1519 FC Shakhtar Donetsk (Ukraine) v/ Mr. Matuzalem Francelino de Silva (Brazil) & Real Zaragoza SAD (Spain) & FIFA	137
---	-----

CAS 2008/A/1520 Mr. Matuzalem Francelino de Silva (Brazil) & Real Zaragoza SAD (Spain) v/ FC Shakhtar Donetsk (Ukraine) & FIFA	137
---	-----

FIFA DISPUTE RESOLUTION CHAMBER

Tchipev v Kallithea	148
---------------------------	-----

FIFA DISCIPLINARY COMMITTEE

Tchipev v Makedonikos	152
-----------------------------	-----

D' BIBLIOGRAPHY REVIEW OF SPORTS LAW

I.S.L.R. Pandektis, Volume 9, issue 1-4, 2012, pages 250-421	154
---	-----

Sports Law publications in Reviews in Greece and abroad	155
--	-----

E' BOOK REVIEW

New sports act. Match-fixing, dealing with violence and doping, administrative and penal provisions <i>(in Greek, ed. Dimitrios P. Panagiotopoulos, HCRSL publications, 2012)</i>	156
---	-----

Law and Economy of sport	156
<i>(in Greek, ed. Dimitrios P. Panagiotopoulos, University of Central Greece, 2012)</i>	

Sports Law Lex Sportiva & Lex Olympica	156
<i>(Dimitrios P. Panagiotopoulos, Ant. N. Sakkoulas, 2011)</i>	

Sports Law and International Sport Olympic Institutions ...	156
<i>(in Greek, ed. Dimitrios P. Panagiotopoulos, HCRSL publications, 2011)</i>	

F' NEWS

I. The news of the HCRSL	157
--------------------------------	-----

II. The news of the I.A.S.L.	158
-----------------------------------	-----

